

Begrijpend Lezen

WEEK 09

Lesbeschrijving

Niveau A: groep 5

Actueel
Onderwijs

Toelichting

Deze les gaan we in op strategie 1 Waarom wil ik lezen? Deze strategie die de kinderen toepassen vóór het lezen van een artikel, bestaat uit drie subvragen:

- Wat is mijn leesdoel?
- Over welk onderwerp wil ik lezen?
- Heb ik vragen over het onderwerp? Wat wil ik weten?

Benodigde tijd

Een les duurt ongeveer 50 minuten, inclusief het lezen van het artikel. De tijdsaanduiding achter de lesonderdelen is indicatief.

Materiaal

Voor elke leerling:

- een exemplaar van de krant *Kidsweek Junior 09*,
- voor niveau **A** werkblad **A**,

INTRODUCTIE

Krant lezen (10 minuten)

De kinderen lezen of grasduinen in Kidsweek Junior. Eventueel kunt u de nieuwswwoorden behandelen. U vindt ze onze website www.kidsweekjunior.nl/leraren onder het kopje Nieuwswrdrn.

KERN

Klassikale instructie (20 minuten)

- **Begin de instructie met een klein toneelstukje van uw kant als leerkracht 'Wat zal ik eens gaan lezen?'**
Ga voor de boekenkast staan, zoek tussen de boeken en vraag u hardop af: 'Wat zal ik eens gaan lezen?'. Het ene boek na het andere boek bekijkt u, dan weer een tijdschrift, dan weer een krant. Waaróm wil ik eigenlijk gaan lezen?
- **Vraag de kinderen of zij verschillende redenen kunnen bedenken om te lezen.**
Waarom wil iemand soms gaan lezen? Noteer de antwoorden van de kinderen op het bord en categoriseer. De antwoorden van de kinderen heten leesdoelen. Dit zijn redenen waarom je wilt gaan lezen. Als je de zin afmaakt: Ik wil weten.....wat voor nieuws er is gebeurd.
- **Loop de verschillende leesdoelen na samen met de kinderen.** (afgedrukt op pagina 1 van het lesboekje; strategieblad)
- **'Nu weet ik wat mijn leesdoel is! Ik wil weten wat voor nieuws er is gebeurd!' roept u uit.**
- **'Maar waaróver wil ik nu gaan lezen, over welk onderwerp?' vraagt u zichzelf nu af.**

Loop de verschillende leesdoelen na:

Stel u wilt weten welk nieuws er is gebeurd: welk onderwerp uit het nieuws heeft u interesse of wilt u meer over weten?

Stel u wilt of moet iets opzoeken in een woordenboek of atlas, wát moet u dan zoeken? Welk woord of welke plaats? (welk onderwerp)

Stel u wilt meer over een onderwerp weten, over wélk onderwerp is dat dan?

Stel u wilt weten hoe u iets moet doen, over welk apparaat of hoe je iets moet maken zoals een gerecht gaat het dan?

Stel u wilt weten wat iemand van iets vindt, over welke persoon en welk onderwerp gaat het dan?

Stel u wilt lezen om te ontspannen, over welk onderwerp wilt u dan fijn ontspannen lezen?

(Vervolg Lesbeschrijving les 2 Wereldoriëntatie bij *Kidsweek Junior* week 09)

Stel u wilt lezen om de spanning, om te lachen of om te huilen, bedenk dan steeds weer waaróver je dan wilt lezen.

- **'Ik weet nu dat ik wil weten welk nieuws er is gebeurd en dan vooral hoe het nu gaat met de Olympische sporters nu ze weer thuis zijn.'**
- **Voordat ik nu de krant ga lezen, is het handig om vragen te bedenken die ik heb over de Olympische sporters nu ze weer thuis zijn.**
Welke vragen heb ik eigenlijk?
- **Vraag de kinderen vragen te bedenken over de Olympische sporters nu ze weer terug zijn uit Vancouver, Canada.**
Schrijf de vragen op.
- **'Hehe', verzucht u, 'nu weet ik eindelijk wat mijn leesdoel is, over welk onderwerp ik wil lezen en wat mijn vragen zijn. Nu ga ik op zoek naar antwoorden in het artikel!'**
Fijn, lekker lezen!

Loop nu nogmaals samenvattend het stappenplan van de strategie door:

Voordat ik ga lezen, vraag ik mezelf af: Waarom wil ik iets gaan lezen?

Om hier achter te komen moet je eerst bedenken wat:

- Je **leesdoel** is. Dit doe je door de vraag af te maken: Ik wil weten.....
- Over welk **onderwerp** je wilt lezen.
- Welke **vragen** je over dit onderwerp hebt.

Verwerking zelfstandig (15 minuten)

Niveau **A**

De leerlingen maken werkblad **A** op pagina 2.

AFSLUITING (10 minuten)

Waren de vragen die ze hebben gesteld voor ze gingen lezen, handig?

Bespreek met de leerlingen wat ze hebben ingevuld, waar ze tegen problemen aanliepen en hoe ze deze hebben opgelost. Vraag de kinderen hoe zij het werken met deze strategie vonden.

Gaat het afvragen wat je leesdoel is, altijd zo bewust als je iets gaat lezen?

En staan ze vaak uitgebreid stil bij het onderwerp waarover ze willen lezen?

Hebben ze al vragen in hun hoofd voordat ze zelf een artikel uit *Kidsweek Junior* of een andere tekst gaan lezen?

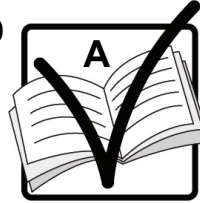
Hoe vaker je leest, hoe meer deze strategie 'vanzelf' gaat. Als je een woordenboek pakt, heb je al bedacht dat je wilt weten hoe je een woord moet schrijven of wat het betekent en dat je daarvoor een woordenboek nodig hebt.

Als je weet waarom je iets wilt lezen, zoek je in het artikel bewuster naar de antwoorden. Daardoor is de kans groter dat je beter begrijpt waar het artikel over gaat.

Op www.kidsweekjunior.nl/leraren vindt u werkbladen met antwoorden.

Opmerkingen

- Het aanleren van strategieën kan het beste hardop denkend gebeuren (modeling). De vragen die een ervaren lezer zich zelf stelt, soms onbewust, worden hierbij hardop uitgesproken.
- In de rubriek WERKWIJZER op de site (www.kidsweekjunior.nl/leraren; klik in de navigatiebalk boven de pagina's op WERKWIJZER) vindt u onder meer:
 - een overzicht van alle strategieën (kern- en tussendoelen) die in Actueel Onderwijs met *Kidsweek Junior* worden behandeld,
 - meer informatie over nieuwswaarden.
- De afsluiting van de les is een belangrijk moment om met de kinderen te praten over de bruikbaarheid van een strategie. Uiteindelijk moet de leerling zelf afwegen welke strategie in te zetten bij het (beter) begrijpen van een artikel of tekst.

1 Wat is mijn leesdoel? Vul de zin aan: Ik wil weten Kies uit:

wat dit woord betekent

wat het nieuws is

wat het adres is

hoe ik mijn ouders overleef

a. Ik wil mijn vriendin in het ziekenhuis een kaartje sturen. Ik pak een telefoongids. Wat wil ik weten?

Ik wil weten **WAT HET ADRES IS.**

b. Wát een moeilijk woord is *abdicatie*! Ik pak een woordenboek. Wat wil ik weten?

Ik wil weten **WAT DIT WOORD BETEKENT.**

c. Ik lig heerlijk op bed en ik lees *Hoe overleef ik mijn ouders? (en zij mij!)* van Francine Oomen. Wat wil ik weten?

Ik wil weten **HOE IK MIJN OUDERS OVERLEEF.**

d. Ik pak de krant bij het ontbijt. Wat wil ik weten?

Ik wil weten **WAT HET NIEUWS IS.**

2 Welke vragen horen bij welk onderwerp? Lees pagina 19. Kleur de vakjes die bij hetzelfde onderwerp horen in dezelfde kleur.

Prijs voor beste en slechte geklede ster

Waarom was er ruzie?

Hoe heeft dit kunnen gebeuren?

Koffer Maxima

Film Alice in Wonderland

Vanaf wanneer is de film te zien?

Wie heeft de prijs gewonnen?

Wat zat er in de koffer?

3 Noem 2 onderwerpen waar jij over zou willen lezen in de krant. **EIGEN ANTWOORD**

1..... 2.....

4 Lees artikel 2 en 3 op het infoblad op pagina 5 van het lesboekje.

Welk artikel lees ik als ik wil weten hoe je iets schrijft?

ARTIKEL 2, WOORDENBOEK